География бойынша аудандық олимпиада 2022/2023
10 сынып

Жұмыс уақыты: 2 сағат (120 минут)

---

1 бөлім: тест тапсырмалары. 1 ұпайдан 30 сұрақ.

---

1. Қазақстанда қанша облыс бар?
A: 14
B: 15
C: 17
D: 18

2. Төмендегілердің ішінен ең жоғары альбедо бар бетті атаңыз:
A: Мұхит
B: Асфальт
C: Мұздық
D: Шөл

3. 21 маусым күнінде Арқалықта (50°15' С. Е., 66°55' ш. б.) күн сәулесінің максималды түсу бұрышын табыңыз:
A: 50°15′
B: 73°45′
C: 26°45′
D: 40°45′

4. Осы тектоникалық процестердің қайсысы сирегірек кездеседі?
A: Жылжу
B: Спрединг
C: Обдукция
D: Коллизия

5. Қандай жағдайда температураның ең төменгі тәуліктік амплитудасын байқауға болады (жазғы күнде)?
A: күндіз ашық аспан, түнде ашық аспан
B: күндіз ашық аспан, түнде бұлтты аспан
C: күндіз бұлтты аспан, түнде ашық аспан
D: күндіз бұлтты аспан, түнде бұлтты аспан

6. Жаңа Зеландия соның құрметіне аталған "ескі" Зеландия қай елде орналасқан?
A: Австралия
B: Нидерланды
C: Ұлыбритания
D: Швеция

7. Осы халықтардың қайсысы иран тобының тілінде сөйлейді?
A: Күрдтер

B: Қалмақтар
C: Еврейлер
D: Әзірбайжандар

8. Тауешкі тропигінің үстінен (жерге қатысты) Күн қандай күнде өтеді?
A: 22 желтоқсан
B: 21 наурыз
C: 22 маусым
D: 21 қыркүйек

9. Банан өсіруде қай ел көшбасшы?
A: Эквадор
B: Венесуэла
C: Сенегал
D: Колумбия

10. Қала дамуының модельдерінің ең ескісі қандай?
A: Хойттың секторлық моделі
B: Харрис-Ульманның көп ядролы моделі
C: Тюненнің орналастыру теориясы
D: Бургесс концентрлі моделі

11. Еуропада жоқ тарихи аймақты атаңыз:
A: Киренаика
B: Ломбардия
C: Ингрия
D: Аттика

12. Келесі қалалардың қайсысы ежелгі дәуірден кейін құрылды?
A: Самарқан
B: Глазго
C: Пловдив
D: Марсель

13. 1-ден астам ресми тілі бар мемлекетті атаңыз:
A: Қазақстан
B: Германия
C: Польша
D: Финляндия

14. Геохронологиялық классификация бойынша палеоген неге жатады?
A: Кезең
B: Заман
C: Дәуір
D: Бөлім

15. Федеративті мемлекетті атаңыз:
A: Филиппины

B: Вьетнам
C: Малайзия
D: Индонезия

16. Жүк айналымы бойынша әлемде қандай көлік түрі бірінші орында?
A: Автомобильді
B: Ауа
C: Теміржол
D: Теңіз көлігі

17. ""Құлаған жапырақтар кез келген басқа биомға қарағанда тезірек ыдырайды, нәтижесінде жер беті жиі қу болады. Ағаштардан басқа, ағаш шатырына басқаша енетін: ағаштарға өрмелейтін немесе ағаштардың жоғарғы бұтақтарында өсіп, эпифит ретінде өсетін өсімдік формаларынан тұрады." Бұл сипаттама:
A: қылқан жапырақты орман туралы
B: қатты жапырақты мәңгі жасыл орман туралы
C: мангр орманы туралы
D: тропикалық жаңбырлы орман туралы

18. Ішкі тасымалдаудағы теміржол көлігінің рөлі ең үлкен елдер:
A: Ресей мен Қытай;
B: АҚШ және Колумбия;
C: Бразилия мен Германия;
D: Венесуэла мен Швейцария.

19. МАГАТЭ халықаралық ұйымы қай мәселелермен айналысады?
A: атом энергетикасы
B: мұнай экспорты
C: қара металлургияны дамыту
D: көмір өнеркәсібі

20. Сырттан келетін шикізат пен отын пайдаланып болатты балқыту осы елдерде бар:
A: Жапония мен Италия
B: Қытай мен Ресей
C: Германия мен Бразилия
D: Украина мен АҚШ

21. Қазақстандағы ең қуатты СЭС:
A: Бұқтырма
B: Жоғарғы Тобыл
C: Қапшағай
D: Шардара

22. Текелі, Зырян – қандай қазбаның кен орындары?
A: темір кені
B: тас көмір
C: хромит кендері
D: полиметалл кендері

23. Қазақстан экспортында қандай өнімдер басым?

A: асыл металдар және олардан жасалған бұйымдар
B: минералды шикізат
C: машиналар мен жабдықтар.
D: химиялық өнімдер, пластмасса және резеңке

24. Қазақстанның қай таулары фосфориттерге бай?
A: Сауыр
B: Баянауыл
C: Тарбағатай
D: Қаратау

25. . Қарағанды облысының жоғары урбанизациясы неден пайда болған?
A: өңірдегі халықтың тығыздығы жоғары
B: өнеркәсіп дамытудан пайда болған қалалардың жоғары санынан
C: қалалардың жоғары туу көрсеткішіне байланысты
D: облыстың шағын ауданы

26. Өскеменде қорғасын-мырыш комбинатын салу себептері:
A: таулы аймақта орналасуы және топырақтың құнарлылығы
B: арзан жұмыс күші және су көлігінің жақсы дамуы
C: халықтың қоныстануы және орталық қалаларға жақындығы
D: арзан электр энергиясы мен үлкен шикізат базасының бар болуы

27. Қазақстанда кокстелетін көмір қай бассейнде өндіріледі:
A: Екібастұз
B: Майкүбі
C: Қоржынкөл
D: Қарағанды

28. Көшкін қаупін арттырмайтын үдерісті атаңыз:
A: жанартау атқылауы
B: қатты жаңбыр
C: ағаштарды кесу
D: аптап ыстық

29. Туу саны да, өлім саны да азаятын ел демографиялық ауысудың (..) кезеңіне жатады.
A: I
B: II
C: III
D: IV

30. Көші-қонның қай түрі қарбалас (пик) уақытта қалалардағы жол кептелістерді жақсы түсіндіреді?
A: заңсыз
B: урбанизация
C: қатынамалы
D: транзиттік

2-бөлім: кеңейтілген тапсырмалар. Жалпы 45 ұпайға 3 тапсырма.

A тапсырмасы: "Тау жүйелері"

1. Төменде тау жүйелерінің сипаттамалары келтірілген, соның арқасында сіз жүйелердің ең жоғары нүктелері орналасқан елдерді атауыңыз керек, сондай-ақ алдын-ала берілген ең жоғары нүктелерді таңдалған тау жүйесінің биіктігімен салыстыруыңыз керек. Елдер қайталануы мүмкін, мүлдем болмауы мүмкін. Барлық тау жүйелердін шыңдаың биіктігі бойынша кестеде көрсетілген ретпен орналастырыңыз. [15]

№ 1 тау жүйесі: Осы таулы аймақ елінің шығысында орналасып, еліндегі ең маңызды тау жотасы болып табылады. Әлемдегі тау жоталардың арасында ұзындығы бойынша жоғары бестікке кіреді. Ол елдің солтүстік-шығысындағы түбектің солтүстік шетіндегі бұғаздағы әйгілі Дауан аралынан 3500 шақырымнан астам қашықтыққа созылады, содан кейін шығыс жағалауының бүкіл ұзындығынан өтеді. Валлий халқының отанының құрметіне аталатын штат арқылы өтеді, содан кейін батысқа бұрып, ағылшын патшайымы құрметіне аталған штатта Грэмпианс қаласының маңында бітеді. Бұл жотаның ені шамамен 160 км-ден 300 км-ге дейін өзгереді. Бұл аймақта үлкен көк таулар, Гондвананың тропикалық ормандары және Дүниежүзілік мұраға жататын ылғалды тропиктер орналасқан.

№2 тау жүйесі: Бұл жүйе әлемдегі ең ұзын континенталды тау жотасы болып табылады, ол инктер елінің атамекенінің батыс шетінен өтіп, үздіксіз таулы елді құрайды. Бұл жотаның ұзындығы 7000 км, ені 200-ден 700 км-ге дейін (ең кеңі 18° оңтүстік пен 20° оңтүстік ендік аралығында) және орташа биіктігі шамамен 4000 м құрайды (13000 фут). Осы таулар жеті ел арқылы солтүстіктен оңтүстікке қарай созылады. Ұзындығы бойынша тау жүйесі аралық ойпаттармен бөлінген бірнеше жоталарға бөлінеді. Бұл жүйеде бірнеше биік үстірттер орналасқан, олардың кейбірінде Кали, Арекипа, Медельин, Богота, Мерида сияқты ірі қалалар орналасқан. Альтиплано үстірті әлемдегі Тибет үстіртінен кейінгі екінші ең биік. Бұл жоталар өз кезегінде климатқа негізделген үш негізгі бөлімге топтастырылған: тропикалық таулар, құрғақ таулар және ылғалды таулар.

№3 тау жүйесі: Бұл тау жотасында сталактит үңгірлері өте көп. Олар алғаш рет ордовикте 480 миллион жыл бұрын пайда болды. Табиғи эрозияға ұшырамас бұрын олар Альпіге ұқсас биіктікке жетті. Тау тізбегі шығыстан батысқа қарай қозғалысқа кедергі болып табылады - ол көптеген магистральдар мен теміржолдарға көлденең орналасқан бірқатар өтпелі жоталар мен аңғарларды құрайды. Елдің геологиялық қызметі бұл таудың бірнеше физикалық-географиялық аудандардан тұратындығын атап өтті. Олар: Акадия таулары, Жағалау таулары, Нотр-Дам және Мегантик таулары, Көк Жоталар, Аңғар-Жота таулары, Сент-Лоуренс алқабы, Ішкі Үстірт, Жаңа Англия провинциясы және Адирондак аудандары.

№4 тау жүйесі: Бұл тау жүйесі екі кішірек тау жүйесінен құралған. Сонымен қатар Тынық мұхитының От сақинасының Шығыс жартысын құрайтын жанартау доғасының қаңқасы. Солтүстіктен оңтүстікке қарай қиылысатын және параллель жоталардың бұл тізбегі Аляска жотасы мен Аляскадағы Брукс жотасынан басталып, Юкон арқылы Канаданың Британдық Колумбиясына өтеді. Британ Колумбияның Параллель тауларымен және таулар мен аралдардың жағалау жоталарымен бірге Жартасты таулардың негізгі белдеуі Британдық Колумбия мен Ванкувер аралы арқылы жалғасады. Америка Құрама Штаттарында жүйенің бөліктеріне Жартасты жота, Каскадты жота және әртүрлі кішкентай жағалау жоталары кіреді.

№5 тау жүйесі: Бұл тау жотасы Виктория жерінің солтүстік бөлігіндегі Адар мүйісінен Коутс жеріне дейінгі бүкіл континент арқылы созылады. Негізінен шөгінді тау жыныстарынан құралған таулар. Бұл таулар материкті Шығыс және Батыс бөліктерге бөледі. Олар көбінесе кіші жоталарға бөлінетін жеке аталған тау топтарының қатарын қамтиды. Бұл жотаны алғаш рет Джеймс Кларк Росс 1841 жылы кейінірек Росс мұздығы деп аталған жерде көрді. Тама шыңдары мен құрғақ алқаптары материктің мұзсыз жерлерінің бірі болып табылады, олардың ең биік жері теңіз деңгейінен 4500 метрден (14800 фут)

асады. Мак-Мердо құрғақ алқаптары Мак-Мердо бұғазының жанында орналасқан және ерекше табиғи құбылысты қамтиды. Ол құбылыс - жауын-шашынның шектеулі болуына және аңғарлардағы мұздың абляциясына байланысты қар мен мұзсыз ландшафттар. Мұзбен қоршалған оқшауланған шыңдар нунатак деп аталады.

10 сыныптың А тапсырмасы бағалаудан алынады

Мемлекет [1]	тау жүйесі [1]	Ең биік нүктесі [1]	Биіктігі, м
Аргентина	**№2:** Анд	Аконкагуа	6960
АҚШ	**№4:** Кордильера	Мак-Кинли	6193
- (елсіз)	**№5:** Трансантарктикалық таулар	Керкпатрик	4530
Австралия	**№1: Үлкен суайрық жотасы**	Косцюшко	2230
АҚШ	**№3:** Аппалач	Митчелл	2037

Ұяшықтағы әрбір дұрыс жауап үшін 1 ұпай.

Ұпайлардың жалпы саны - 15.
В тапсырмасы: "Топырақ"

2.1 Докучаев классификациясы бойынша топырақ қандай түрлерге бөлінеді? Кестені толтырыңыз: [3]

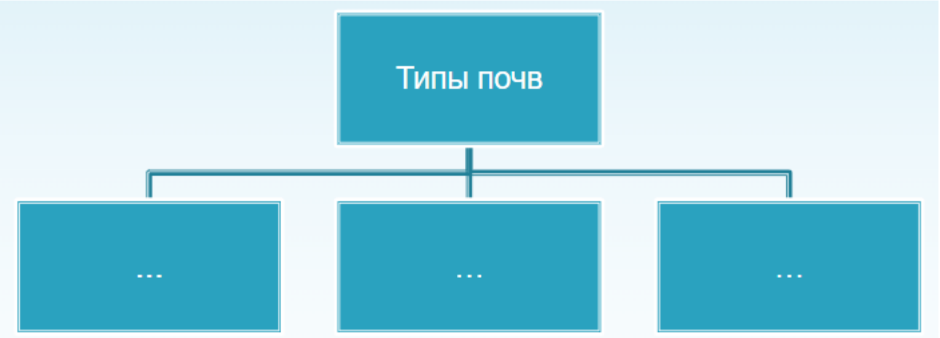

Зоналық Азоналық Интразоналық

2.2 2A және 2B суреттерінде топырақтың екі түрі көрсетілген. 2A суретіндегі топырақ - азональды топырақтың мысалы. 2B суретіндегі топырақ интразональды топырақтың мысалы болып табылады. 2A және 2B топырақтарын атаңыз. [2]

Жанартау топырағы Сор/сортаң топырақтары

2.3 азональдық топырақтар интразональдыдан қалай ерекшеленеді? [2]

зоналық-жақында қалыптасқан/соңына дейін қалыптаспаған, дамыған горизонттары жоқ топырақтар, **интразональды**-бір немесе екі нақты факторлардың әсерінен дамыған горизонттары бар дамыған топырақтар

2.4 2A топырағы рельефтің қандай түрімен байланысты? [1]

Жанартаулар

2.5 2B топырағы біраз аумақта кездесетін Қазақстанның бір аймағын атаңыз. [1]

Қызылорда/Қарағанды/Атырау/Маңғыстау / Ақтөбе (аталғандардың кез келгені)

2.6 2B топырағы кездесетін Қазақстанның кем дегенде бір қорығын атаңыз [1]

Барсакелмес

2.7 Қазақстанның осы аймағында 2B топырақтың пайда болуына ықпал ететін екі факторды атаңыз. [2]

Жауын-шашынның аз мөлшері / құрғақ климат (екеуінің бірі) - 1 ұпай

Үлкен булану / жоғары жылдық орташа температура (екеуінің бірі) - 1 ұпай

2.8 Топырақ эрозиясына әкелуі мүмкін 3 себепті атаңыз. [3]

Жоғарыда айтылғандардың кез-келген үшеуі:

Мал жаю (бақылаусыз мал жаю)

Өсімдіктерді дұрыс емес суару (суару эрозиясы)

Ормандарды кесу

Батпақты құрғату

Жел эрозиясы

Су эрозиясы

Шаңды дауылдар (бөлшектерсіз шөлейттену есептелмейді)

Ұпайлардың жалпы саны - 15.

С тапсырмасы: "Океания"

Океания 25 аумақтан тұрады (оның 12-сі тәуелсіз мемлекеттер), олар 3 мәдени аймақта орналасқан.

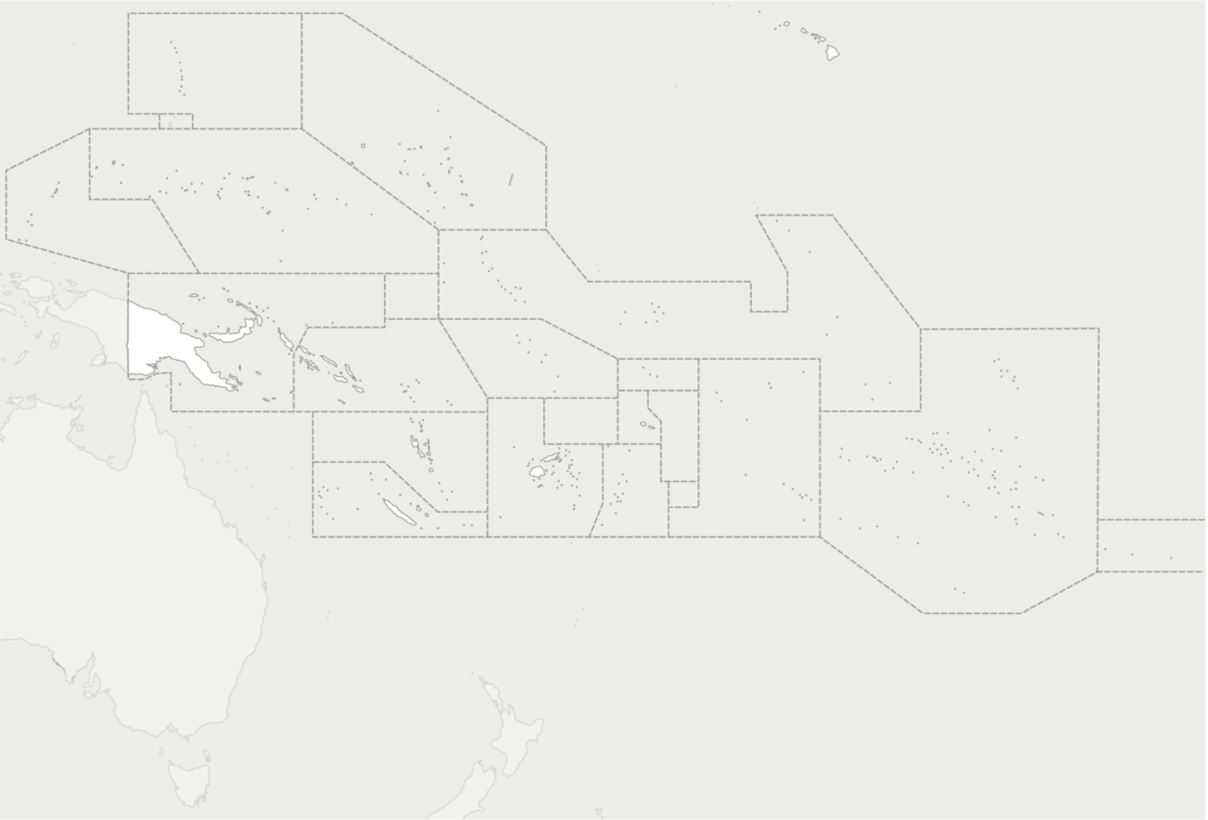

B1 сызбасы. Океания картасы.

1. БҰҰ классификациясында дамушы елдердің бөлек түрі ерекшеленеді - шағын аралдардың дамушы елдері (small island developing states (SIDS)), олардың көпшілігі Океанияда орналасқан. Океания елдерінің физикалық-географиялық жағдайы осы елдердің ЖІӨ құрылымына (ауыл шаруашылығы / өнеркәсіп / қызмет көрсету саласы) қалай әсер етеді? ЖІӨ құрылымының қай бөлігіне осы елдердің орналасуы ең аз пайда әкеледі? Қайсысы тиімді? Жауабыңызды түсіндіріңіз. [3]

Ауыл шаруашылығы-тиімсіз (0.5 ұпай)

* Шағын аумақ, тұщы судың шектеулі қоры (0.5 ұпай)

Балама жауап: ауыл шаруашылығы вулкандық аралдарда тиімді - вулкандық топырақ құнарлы (тек толық жауаппен ғана 1 ұпайды есептейміз)

Өнеркәсіп - балық аулауды есепке алмағанда тиімсіз (0.5 ұпай)
(ескерту: минералды ресурстардың үлкен қоры бар Океания елдері бар, бірақ бұл физикалық-географиялық орналасуына байланысты емес ерекшеліктер)
Шағын аумақ, ірі теңіз сауда орталықтарынан оқшаулану-экспорт пен импорттың күрделілігі (0.5 ұпай)

Қызмет көрсету саласы-басқа салаларға қарағанда тиімдірек (0.5 ұпай)
Экваторға жақын орналасу / тропикалық ылғалды климат / маржан рифтері (туризм мүмкіндіктері -0.5 ұпай)

2. Әр аралдың/архипелагтың түрін A-I деп атаңыз, егер аумақ әр түрлі шыққан аралдардан тұрса, аттас аралдың/архипелагтың көп бөлігінің түрін атаңыз. [5]
3. Әр аумақтың мәдени аймағын атаңыз. [5]

№	Аумақ	Мәдени аумақ	Арал түрі

A	Новая Гвинея	Меланезия	Материктік
B	Фиджи	Меланезия	Жанартау
C	Батыс Кирибати	Микронезия	Маржан
D	Тонга	Полинезия	Жанартау
E	Уоллис и Футуна	Полинезия	Жанартау
F	Гуам	Микронезия	Жанартау
G	Шығыс Кирибати	Микронезия	Маржан
H	Новая Каледония	Меланезия	Материктік
I	Науру	Микронезия	Маржан
J	Самоа	Полинезия	Жанартау

4. Жаһандық жылыну аралдардың қай түріне үлкен зиян келтіруі мүмкін? Жауабыңызды дәлелдеңіз. [2]
Маржан (1 ұпай) аралдардың төмен биіктігі теңіз деңгейінің көтерілуін осы аралдардың өмір сүруіне қауіп төндіреді (1 ұпай)
Түсініктеме жаһандық жылынудың (теңіз деңгейінің көтерілуі) және маржан аралдарының төмен биіктігінің салдарының бірін байланыстыруы керек)

Ұпайлардың жалпы саны - 15.

Районная олимпиада по географии 2022/2023 10 класс

Время выполнения: 2 часа (120 минут)

Секция 1: Тестовые задания. 30 вопросов по 1 баллу.

---

1. Сколько областей в Казахстане?
A: 14
B: 15
C: 17
D: 18

2. Из перечисленных, назовите поверхность с самым высоким альбедо:
A: Океан

B: Асфальт
C: Ледник
D: Пустыня

3. Найдите максимальный угол падения Солнца в Аркалыке (50°15′ с. ш., 66°55′ в.д.) 21 июня.
A: 50°15′
B: 73°45′
C: 26°45′
D: 40°45′

4. Какой из этих тектонических процессов наиболее редкий?
A: Сдвиг
B: Спрединг
C: Обдукция
D: Коллизия

5. Когда можно наблюдать наименьшую суточную амплитуду температур летним днем?
A: Ясное небо днём и ясное небо ночью
B: Ясное небо днём и облачное небо ночью
C: Облачное небо днём и ясное небо ночью
D: Облачное небо днём и облачное небо ночью

6. Где находится “старая” Зеландия, в честь которой была названа Новая Зеландия?
A: Австралия
B: Нидерланды
C: Великобритания
D: Швеция

7. Какой из данных народов разговаривает на языке иранской группы?
A: Курды
B: Калмыки
C: Евреи
D: Азербайджанцы

8. Какого числа Солнце проходит относительно Земли над тропиком Козерога?
A: 22 декабря
B: 21 марта
C: 22 июня
D: 21 сентября

9. Какая страна является лидером по выращиванию бананов?
A: Эквадор
B: Венесуэла
C: Сенегал
D: Колумбия

10. Какая модель городского развития является самой старой?
A: Секторная модель Хойта

B: Многоядерная модель Харриса-Ульмана
C: Теория размещений Тюнена
D: Концентрическая модель Бёрджесса

11. Какой исторический регион не находится в Европе?
A: Киренаика
B: Ломбардия
C: Ингрия
D: Аттика

12. Какой из следующих городов был основан позже эпохи Античности?
A: Самарканд
B: Глазго
C: Пловдив
D: Марсель

13. Назовите государство, в котором более 1 официального языка:
A: Казахстан
B: Германия
C: Польша
D: Финляндия

14. Чем по геохронологической классификации является палеоген?
A: Период
B: Эра
C: Эпоха
D: Секция

15. Назовите федеративное государство:
A: Филиппины
B: Вьетнам
C: Малайзия
D: Индонезия

16. Какой вид транспорта занимает первое место в мире по грузообороту?
A: Автомобильный
B: Воздушный
C: Железнодорожный
D: Морской

17. “Опавшие листья разлагаются быстрее, чем в любом биоме, и в результате поверхность почвы часто почти голая. Помимо деревьев, растительность в основном состоит из растений, которые проникают в полог опосредованно, взбираясь на деревья или вырастая как эпифиты, укореняясь на верхних ветвях деревьев.” Это описание:
A: Хвойного леса
B: Сухого лиственного леса
C: Мангрового леса
D: Тропического дождевого леса

18. Роль железнодорожного транспорта во внутренних перевозках наиболее велика в:

A: России и Китае;
B: США и Колумбии;
C: Бразилии и Германии;
D: Венесуэлы и Швейцарии.

19. Международная организация МАГАТЭ занимается вопросами:
A: Атомной энергетики
B: Экспорта нефти
C: Развития черной металлургии
D: Угольной промышленности

20. Выплавка стали с использованием привозного сырья и топлива производится в:
A: Японии и Италии;
B: Китае и России;
C: Германии и Бразилии;
D: Украине и США.

21. Самая мощная ГЭС в Казахстане:
A: Бухтарминская
B: Верхнетобольская
C: Капчагайская
D: Шардара

22. Текели, Зыряновское – это месторождения
A: железной руды
B: каменного угля
C: хромитовых руд
D: полиметаллических руд

23. В экспорте Казахстана преобладают
A: благородные металлы и изделия из них.
B: минеральное сырье
C: машины и оборудование.
D: химическая продукция, пластмасса и каучук

24. Какие горы Казахстана богаты фосфоритами?
A: Саур.
B: Баянаульские.
C: Тарбагатай.
D: Каратау.

25. Высокая урбанизация Карагандинской области объясняется:
A: Высокой плотностью населения в регионе
B: Высокой ролью городов, сформированных на основе развития промышленности
C: Высоким процентом рождаемости в городах
D: Небольшой площадью района

26. Причины строительства свинцово-цинкового комбината в Усть-Каменогорске?
A: Расположение и плодородие почв в горном районе
B: Дешевая рабочая сила и хорошее развитие водного транспорта

C: Расселение населения и близость к центральным городам
D: Наличие дешевой электроэнергии и большой сырьевой базы

27. В каком бассейне добывается коксующийся уголь в Казахстане:
A: Экибастузском
B: Майкубенском
C: Коржынкольском
D: Карагандинском

28. Назовите процесс, который не увеличивает риск оползней:
A: Извержение вулкана
B: Сильный дождь
C: Вырубка деревьев
D: Аномальная жара

29. Страна, в которой снижается и рождаемость, и смертность, относится к (..) стадии демографического перехода:
A: I
B: II
C: III
D: IV

30. Какой вид миграции лучше всего объясняет пробки в городах в час-пик?
A: Нелегальная
B: Урбанизация
C: Маятниковая
D: Транзитная

Секция 2: Развёрнутые задания. 3 задания на 45 баллов суммарно.

Задание А: «Горные системы»

---

1. Ниже представлены описания горных систем, благодаря которым вам необходимо дать названия странам на которых расположены высшие точки систем, а также сопоставить заранее данные высшие точки с высотой выбранной горной системы. Страны могут повторяться, а также они могут и вовсе не быть. Расставьте все горные системы в порядке указанном в таблице по высоте вершин. [15]

Горная система №1: Восточное нагорье является самым значительным горным хребтом в своей стране и входит в пятерку по протяженности сухопутных хребтов в мире. Он простирается более чем на 3500 километров от острова Дауан в известном проливе на северо-востоке страны у северной оконечности полуострова, далее проходит по всей длине восточного побережья через штат, названный в честь родины народа валлийцев, поворачивает на Запад, прежде чем окончательно раствориться в центральной равнине у Грэмпианс в штате *именующимся в честь королевы Великобритании. Ширина этого хребта варьируется от примерно 160 км до более чем 300 км. В этом районе расположены большие голубые горы, тропические леса Гондваны и влажные тропики районов Всемирного наследия.*

Горная система №2: *Данная система — это самый длинный континентальный горный хребет в мире, образующий непрерывное нагорье вдоль западного края родины инков. Этот хребет имеет длину 7000 км, ширину от 200 до 700 км (самый широкий между 18° Южной и 20° южной широты) и среднюю высоту около 4000 м (13 000 футовВ:. Они простираются с севера на юг через семь стран. По своей длине горная система разделена на несколько хребтов, разделенных промежуточными впадинами. В этой системе расположено несколько высоких плато, на некоторых из которых расположены такие крупные города, как Кали, Арекипа, Медельин, Букараманга, Мерида. Плато Альтиплано - второе по высоте после Тибетского плато в мире. Эти хребты, в свою очередь, сгруппированы в три основных подразделения, основанных на климате: тропические горы, сухие горы и влажные горы.*

Горная система №3: *В этом горном хребте очень много сталактитных пещер. Впервые они появились на ордовике 480 миллионов лет назад. Прежде чем они подвергались естественной эрозии, они достигали высоты, подобной альпийской. Горная цепь является препятствием для движения с востока на Запад, так как она образует ряд переходных хребтов и долин, расположенных с востока на Запад, напротив многих магистралей и железных дорог. Геологическая деятельность страны выделила, что эта гора состоит из нескольких физико-географических районов. Это: горы Акадии, морская равнина, горы Нотр-Дам и Мегантик, синие хребты, долины и хребты, долина Сент-Лоуренс, внутренний Устюрт, провинция Новой Англии и районы Адирондака.*

Горная система №4*: Это горная система — состоит из двух малых горных систем. А также каркас вулканической дуги, составляющий восточную половину огневого кольца Тихого океана. Эта цепочка хребтов, пересекающихся с севера на юг и параллельных хребтов, начинается с хребта Аляска и хребта Брукс в Аляске и переходит через Юкон в Британскую Колумбию Канады. Вместе с параллельными горами Колумбии и береговыми хребтами горы и островов основной пояс Скалистых гор продолжается через британскую Колумбия и остров Ванкувер. В части системы в Соединенных Штатах Америки входят скалистые горы, каскады и различные небольшие береговые хребты.*

Горная система №5: *Это горный хребт, состоящий из осадочных горных пород, простирающихся через весь континент (в основном осадочные) в северной части Земли Виктория от мыса Адара до земли Коутса. Эти горы разделяют материк на восточные и западные части. Они часто включают ряд отдельных названных горных групп, разделяемых на малые хребты. Впервые в 1841 году Джеймс Кларк Росс увидел этот хребет в месте, где позже назывался ледник Росс. Вершины каменные и сухие долины являются немногих мест на материке, не покрытых льдом, самая высокая из которых превышает 4500 метров (14800 футовВ: над уровнем моря. Сухие массивы Мак-Мердо расположены рядом с проливом Мак-Мердо и включают особое природное явление. Это явление - ландшафты, свободные от снега и льда из-за чрезвычайно ограниченного количества осадков и абляции льда в долинах*. Изолированные вершины, окруженные льдом, называются нунатаками.

Задание А 10 класса снимается с оценивания

Страна [1]	Горная система [1]	Высшая точка [1]	Высота, м

Аргентина	**№2:** Анды	Аконкагуа	6960
США	**№4:** Кордильеры	Мак-Кинли	6193
- (Страна отсутсвует)	**№5:** Трансантарктические горы	Керкпатрик	4530
Австралия	**№1:** Большой Водораздельный хребет	Косцюшко	2230
США	**№3:** Аппалачи	Митчелл	2037

Итого: 15 баллов.

Задание B. "Почвы"

2.1 На какие типы делят почвы по классификации Докучаева? Заполните таблицу: [3]

Зональные Азональные Интразональные

2.2 На рисунках 2А и 2В изображены два вида почв. Почва 2А - пример азональной почвы. Почва 2В - пример интразональной почвы. Назовите почвы 2А и 2В. [2]

Вулканическая…… ………Солонцы/Солончаки………

2.3 Чем азональные почвы отличаются от интразональных? [2] Азональные - почвы без выработанных горизонтов, сформировавшиеся недавно/не до конца, интразональные - почвы развитые, с выработанными горизонтами под влиянием одного или двух определённых факторов

2.4 С какой формой рельефа ассоциируется почва 2A? [1] Вулканы

2.5 Назовите одну область Казахстана, где почва 2B есть на большой площади. [1] Кызылординская/Карагандинская/Атырауская/Мангыстауская/Актюбинская (любая одна из перечисленных)

2.6 Назовите хотя бы один заповедник Казахстана, где можно видеть почву 2B. [1] Барсакельмес

2.7 Назовите два фактора, которые способствуют образованию почвы 2B в этом регионе Казахстана. [2]
Малое количество осадков/Засушливый климат (одно из двух) - 1 балл
Большая испаряемость/Высокая среднегодовая температура (одно из двух) - 1 балл

2.8 Назовите 3 причины, которые могут приводить к эрозии почв. [3]

Любые три из перечисленного:
Перевыпас скота (бесконтрольный выпас скота)
Неправильный полив растений (ирригационная эрозия)
Выруба лесов
Осушение болот
Ветровая эрозия
Водная эрозия
Пыльные бури (*опустынивание* без деталей не засчитывается)

Итого: 15 баллов.

Задание С: «Океания»

Океания состоит из 25 территории (12 из которых - независимые государства), которые расположены в 3 культурных регионах.

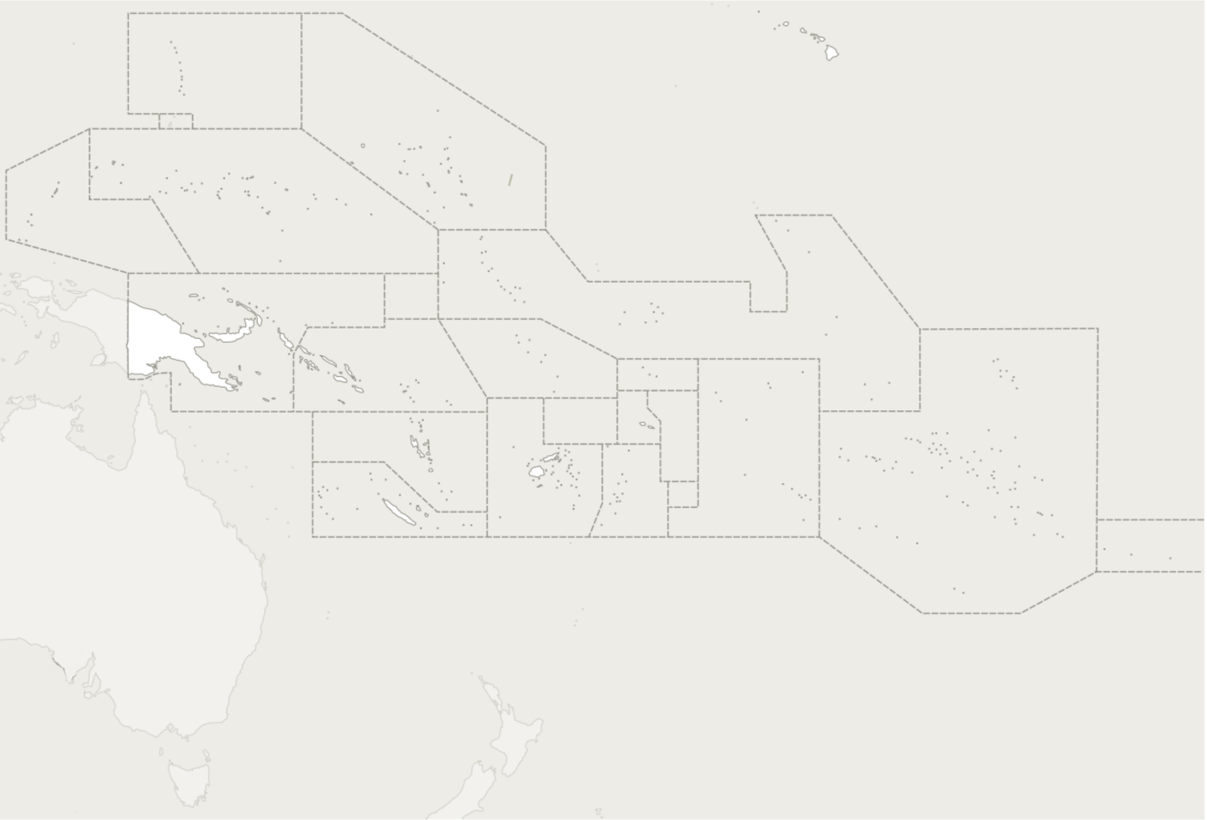

Схема В1. Карта Океании.

1. В классификации ООН выделяются вид развивающихся стран - развивающиеся страны маленьких островов (small island developing states (SIDS)), многие из которых расположены в Океании. Как физико-географическое положение этих стран Океании отражается на структуре ВВП этих стран (сельском хозяйстве/промышленности/сфере услуг)? Какую часть структуры ВВП расположение этих стран делает наименее выгодной? Какую - наиболее выгодной? Объясните свой ответ. [3]

Сельское хозяйство - невыгодно (0.5 балла)

- Маленькая территория, ограниченные запасы пресной воды (0.5 балл)

Альтернативный ответ: сельское хозяйство выгодно на вулканических островах - вулканическая почва плодородна (засчитывать 1 балл только при полном ответе)

Промышленность - невыгодна, не учитывая рыбного промысла (0.5 балла)
(примечание: есть страны Океании с большими запасами минеральных ресурсов, но это исключения, не обусловленные физико-географическим расположением)
Маленькая территория, изолированность от крупных центров морской торговли- сложности с экспортом и импортом (0.5 балла)

Сфера услуг - выгоднее остальных сфер (0.5 балла)
Расположение вблизи экватора/тропический влажный климат/коралловые рифы (польза для туризма - 0.5 балла)

....

2. Назовите вид каждого острова/архипелага A-I. Если территория состоит из островов разного происхождения, назовите вид одноименного острова/большей части архипелага. [5]

3. Назовите культурный регион каждой территории: [5]

№	Территория	Культурный регион	Вид острова
A	Новая Гвинея	Меланезия	Материковый
B	Фиджи	Меланезия	Вулканический
C	Западная часть Кирибати	Микронезия	Коралловый
D	Тонга	Полинезия	Вулканический
E	Уоллис и Футуна	Полинезия	Вулканический
F	Гуам	Микронезия	Вулканический
G	Восточная часть Кирибати	Микронезия	Коралловый
H	Новая Каледония	Меланезия	Материковый
I	Науру	Микронезия	Коралловый
J	Самоа	Полинезия	Вулканический

4. Для какого вида островов глобальное потепление может нанести наибольший вред? Аргументируйте свой ответ. [2]
Коралловые (1 балл) Низкая высота островов делает повышение уровня моря угрозой для существования этих островов (1 балл)
Объяснение должно связать одно из последствие глобального потепления (повышение уровня моря) и низкую высоту коралловых островов) ……………………………………………………………………………………………………
……………
……
……

Итого: 15 баллов.